

Startskud til ændring

Projekt PARIS blev startskuddet til en række voldsforebyggende aktiviteter i Connex Danmark. Det helt overordnede mål er at ændre buschaufførernes holdning til vold.

Af Tania Leiton, informationskoordinator, Connex

"En trist og mørk efterårsnat i november er jeg ude at køre natbus på en afgang, som skal vende på Sundbyvester Plads. Turen går umiddelbart godt og uden problemer. Da jeg når frem og kører ind på pladsen, bemærker jeg, at der sidder nogle unge mænd bagerst i bussen. Jeg åbner dørene, men de unge viser ingen tegn på at ville stå af, så jeg vender mig og ser ned på dem, og fortæller venligt, at bussen ikke kører længere. De svarer mig, at de skal til Dragør, og forlanger, at jeg skal køre dem videre, hvilket jeg høfligt siger til dem ikke kan lade sig gøre. Jeg fortæller dem samtidig, at de blot skal vente på den næste bus, som kører til Dragør. Det er de ikke umiddelbart tilfredse med, og to af dem rejser sig og kommer op og står lige ved siden af mig. Den ene virker meget aggressiv og truende, og forlanger igen, at jeg skal køre videre. Da jeg afviser, springer han pludselig og uden varsel på mig og giver mig flere kraftige knytnæveslag i ansigtet. Herefter springer de ud af bussen og løber bort. Noget chokeret konstaterer jeg, da jeg ser mig i spejlet, at jeg bløder fra både næse og mund. Jeg finder noget papir og tørrer blodet væk, så godt jeg nu kan. Føler mig pludselig bange og utryk og tænker kun på at komme væk derfra..."

Desværre sker det, at buschaufførerne i Connex Danmark bliver udsat for vold og trusler, mens de er på arbejde. De passagerer, der udøver vold, er selvfølgelig promiller, men de rammer desværre bredt. Der findes i dag ingen fyldestgørende statistikker for antallet af overgreb mod chauffører, idet langt fra alle tilfælde bliver anmeldt. Men en ting er sikkert; hvert tilfælde er et for meget!

Desværre har vi også nogle medarbejdere, som tror, at det er en accepteret arbejdsrisiko at blive udsat for vold. En anden fejlsluttelse er, at det er tegn på svaghed, hvis man vælger at anmelde vold. Og nogle mener, at det er for svært at udfylde alle de formelle papirer, der skal til.

Derfor er en holdningsændring den store opgave, når vi i Connex vil have vores medarbejdere til at sige fra over for vold og anmelde det.

Konfliktnedtrapping

Projekt PARIS gav os grobund for at få en række pilotkurser om konflikthåndtering på benene. Her deltog en del af de fagligt valgte, instruktører og funktionærer fra Connex, som sammen skulle udforme et kursus.

Resultatet blev til et tre-dages kursus i AMU-regi, hvor man – blandt andet gennem rollespil – lærer konfliktnedtrappende adfærd. Chaufførerne skal lære at tænke og reagere anderledes før, efter og under en konflikt. Kurserne for chaufførerne i Københavnsområdet begynder i efteråret/vinteren 2004.

Vi står sammen

Vores erfaring er, at det giver styrke, når vi kan stå sammen om en fælles holdning, for eksempel til vold.

I den nyligt udformede voldspolitik udtrykker vi fællesskab, når vi siger "nej til vold", og vi står sammen på alle niveauer, når vi støtter den kollega, der har været udsat for vold. Det er utroligt vigtigt, at en medarbejder ikke står alene med den utryghed og angst, som opstår efter et overfald, men at man som kollega forstår at lytte til historien om og om igen.

Voldspolitikken er endnu ikke introduceret i virksomheden, men er i øjeblikket til godkendelse i hovedsikkerhedsudvalget. Derefter vil den blive sendt ud til samtlige medarbejdere sammen med en folder, der kort og godt fortæller, hvordan forløbet bør være, når man er ude for en voldsepisode.

Registrering

Et af hovedformålene med Projekt PARIS var også at få et ordentligt registreringssystem. Et stort problem i forbindelse med vold i vores branche er, at medarbejderne ikke anmelder og registrerer alle voldshændelser.

For at sætte aktivt ind på de rette indsatsområder er det vigtigt at have et registreringsværktøj, som på en troværdig måde kan påvise, hvor volden sker, hvornår den sker, og hvem der udfører den. Er det for eksempel linje- eller områdebestemt? Er det en speciel gruppe chauffører, med hensyn til køn, alder eller etnisk baggrund, det går ud over? Er voldsmanden ofte ung eller fuld? Måske begge dele?

Connex har, sammen med HUR – Hovedstadens Udviklingsråd - siddet i styregruppen for udviklingen af et registreringssystem, der vil blive introduceret i begyndelsen af 2005. Her vil alle chauffører, også fra de andre entreprenører i HUR-området, kunne gå ind og registrere vold og trusler på deres arbejde.

Registreringen foregår anonymt, og uden at episoden nødvendigvis er anmeldt til politiet. Det vigtige er, at vi får et troværdigt overblik over vold i branchen.

Forebyggelse udadtil

Connex arbejder i øjeblikket med forskellige eksterne aktiviteter, der skal sætte fokus på vold i busserne.

En af de aktiviteter, vi allerede har sat i gang, er, at vores mere erfarne chauffører bliver inviteret ud på skoler, når der er temauger om vold eller trafik.

Flere af vores driftsanlæg har også et tæt samarbejde med lokalpoliti, SSP og trafikselskabernes linjetilsyn om forskellige forebyggende aktiviteter i bestemte områder.

På vores hjemmeside www.connex.dk har vi et elektronisk børnespil, som også er med til at sætte fokus på sikkerheden i den kollektive bustrafik og dermed også har en langtidsforebyggende effekt.

Vi ønsker at skabe et mere stabilt fokus både internt og eksternt på hele voldsproblematikken. Hidtil har der fra omverdenens side været mest fokus på enkeltsager.

Målet er, at vi i samarbejde med både trafikselskaber og entreprenører arbejder hen imod, at hele branchen bliver et tryggere sted at arbejde.

Hvem: Connex Danmark A/S. Connex har 2500 medarbejdere og mere end 800 busser i drift i ni amter.

Hvad: Forskellige voldsforebyggende aktiviteter: voldspolitik, kurser i konflikthåndtering, registreringssystem, forebyggelse i lokalsamfundet, oplysning på skoler mv.

Kontakt: Arbejdsmiljøchef Anette Juul, tlf. 7217 1290, anju@connex.dk